

Сайтът **desebg.com** публикува строго секретна телеграма „Светкавица“ на първия зам.-министър на вътрешните работи ген. Григор Шопов за мерките на МВР и Държавна сигурност през есента на 1989 г. срещу всички прояви на тогавашните неформални организации и граждани, целящи *„дестабилизиране на обществения строй в страната“*, а също така *„незабавно да се реагира с необходимата твърдост за респектиране на лица, замислящи и подготвящи дръзки демонстративни прояви“.*

Документът е от 24 октомври 1989 г. и е адресиран до началниците на централните оперативни поделения на МВР, а същото така и до Градското и Областното управления на министерството в София.

Строго секретната телеграма предшества с два дни акцията на МВР и Шесто управление на ДС срещу активистите на „Екогласност“ в градинската пред сладкарница „Кристал“ в столицата, където събират подписка на гражданите до Народното събрание за спирането на строителството на хидропроектите „Рила“ и „Места“.

Само две седмици по-късно [Москва принуждава Тодор Живков да се оттегли от властта.](#)

В края на октомври 1989 г. в София се провежда Европейската среща по опазване на околната среда на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа.

В телеграмата, подписана от ген. Григор Шопов се дават конкретни указания, целящи

Опитът на МВР да задуши и респектира протестиращите през есента на 1989 г.

Написано от Христо Христов
Сряда, 20 Ноември 2013 10:19

режимът да запази властта и да попречи на разрастването на дейността и инициативите на т. нар. неформални организации като „Екогласност” и профсъюза „Подкрепа”.

Ген. Шопов, който се ползва с особено доверие от Тодор Живков, се разпорежда „да се вземат решителни мерки за пресичане на всички опити за враждебно-престъпните елементи да използват разширяващите се демокрация и гласност за дейност, насочена към дестабилизиране на обществения строй в страната”.

Указано е да не се допускат български турци с насилствено променени имена да участват в дейността на „Екогласност”, „Подкрепа” и Независимото дружество за защита правата на човека.

На началниците на поделения е възложено лично да се заемат с подобряване на агентурно-оперативната работа сред българските турци.

Ген. Григор Шопов заповядва „незабавно да се реагира с необходимата твърдост за респектиране на лица, замислящи и подготвящи дръзки демонстративни прояви, целящи създаването на напрежение в страната и дискредитиране на нашата страна пред международната общност”.

*Документът е включен в сборника на комисията по досиетата [„Държавна сигурност и края на тоталитаризма”](#)
2011 г.*

Опитът на МВР да задуши и респектира протестиращите през есента на 1989 г.

Написано от Христо Христов
Сряда, 20 Ноември 2013 10:19

КРДОБГДСРСЕНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
КРДОБГДСРСЕНА

ХИР № на телеграмата по изходящия документ: _____
Получил телеграмата: дата: ____ г. час: ____ м. Подпис: _____

Секретно съдържание
ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

Декласифициран (по извадка / от оригинала / от копие / от друга дата) _____

За: ДО БУДУЩЕТО НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ, СОБОРСКО ГРАДСКО И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

От: _____

Получена: _____ г. _____ час: _____

Преведена: _____ г. _____ час: _____

Степен на секретност: СЕКРЕТНА

ТЕКСТ:

В последно време оперативната обстановка съвбока признаци на усложняване. Външния противник използва провеждането на екофорума „Сомия '89“ за увеличаване натиска върху нашата страна, Показатели в това отношение са изявленията на някои западни страни и особено тези на САЩ и Турция, които използват трибунала на тази среща за спекулиране с положението на българите-мюсюлмани. Увеличиха се посещенията на представители на различни хуманитарни организации, които търсят възможности за контакти с членове на неформалните структури. Западните радио-станции провеждат пропагандна кампания, за популяризиране на „Екогласност“, профсъюз „Подкрепа“ и другите неформални структури. Получени са данни за активизиране на турските специални служби, които увеличават контактите си с лица, имащи възможности за провеждане на разузнавателна и друга подвизна дейност.

Значителна част от лицата с възстановени имена, включително и измежду завърналите се от Турция запазват враждебното си отношение и готовността за провеждане на противодействена дейност, включително демонстративни прояви, вредителство и тероризъм. Предстоищата на 30.10

От: в 1 екз. № 1

Изм.: _____

Изм.: _____

В-14 Обр.№ 8 А

КРДОБГДСРСЕНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
ВЕРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: _____

Присл.: _____

118-473-02848-10 003-04

2

Т.г. среща в Кувейт между външните министри на България и Турция е повод за спекулативни коментари и се използва от националистическите елементи за подпоряне на изселнически настроения. Съвременен нараства бой на лицата с възстановени имена, предимно обекти на оперативен отчет и от вражески контингент, които изразяват становище, че е необходимо да се води борба за постигане на „малцинствени права“ или за сключване на изселническа спогодба със съответните имуществени гаранции.

С оглед недопускане по-нататъшно усложняване и ескалиране на обстановката е необходимо:

1. Да се вземат решителни мерки за пресичане на всички опити на враждебно-престъпните елементи да използват разширяващите се демонстрации и гласност за дейност, насочена към дестабилизиране на общественострой в нашата страна. Особено внимание да се обърне за недопускане включването на лица с възстановени имена в дейността на неформалните структури „Екогласност“, „Подкрепа“, „Независимо дружество за защита павата на човека“ и др.

2. Началниците на подразделения да вземат на личен отчет решаването на проблема за подобряване на агентурно-оперативната работа, особено в средите на лицата с възстановени имена, с оглед своевременно разкриване на негативни явления и процеси и недопускане организирани и по-масови враждебно-престъпни прояви.

3. Незабавно да се реагира с необходимата твърдост за респектиране на лицата с възстановени имена, предимно обекти на оперативен отчет и от вражески контингент, които изразяват становище, че е необходимо да се води борба за постигане на „малцинствени права“ или за сключване на изселническа спогодба със съответните имуществени гаранции.

4. Да се осигури подобряване на сповореността при информирането на съответните партийни и държавни органи за прояви, явления и процеси, по които следва да се взема политическо решение и отговори.

5. Да бъдат взети допълнителни мерки за подобряване информацията предназначена за ръководството на Министерството, като вместо ежедневно изпращаните грами за обстановката в страната се изпращат такива веднъж

Изм.: _____

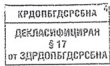
Присл.: _____

КРДОБГДСРСЕНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
ВЕРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: _____

118-473-02848-10 003-04

Опитът на МВР да задуши и респектира протестиращите през есента на 1989 г.

Написано от Христо Христов
Сряда, 20 Ноември 2013 10:19

01 31

два пъти седмично /понеделник и четвъртък/ до поделение 72400 - "Т".
В случаите, когато се получат важни данни, по които е необходимо да
се вземат незабавни решения, те да се изпращат своевременно по
установения ред, без да се изчакват посочените в грамата спокове.

Заедно с посочването на получените сведения и данни да се
правят оценки, и изводи, и дават предложения и препоръки.

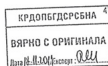
24.10.1989 г.
София

ПЪРВИ ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Ген.-полковник: *[Signature]*

/Гр. Попов/

Радомир В. Белиз

01